

[Lysholm Christensen]

mænd ganske uden skyld er kommet i som følge af sommerens tørke.

Landbrugserhvervet er et liberalt erhverv, som altid har måttet leve med store udsving i høst og indtjening år for år. Dette erhverv er i særlig grad afhængig af naturens luner og omskiftelighed. Kun i en vis udstrækning kan man sikre sig imod en naturkatastrofe, som denne sommers tørke med rette kan betegnes som. Kunstvandring er kostbar og ikke mulig alle steder i landet. Og tørkekatastrofen kom da også på et yderst ubelejligt tidspunkt og gav et helt ekstraordinært fald i høstudbyttet.

Landbruget står midt i en vanskelig omstillingsproces, hvor 15 pct. af dyrkningsarealet skal braklægges, salgsprisen for landbrugets produkter er vigende og tendensen i de senere års regnskabstal går i en forkert retning. Gælden vokser, dækningsbidraget falder. Der er kun i ringe grad stødpudekapital til rådighed i erhvervet i den givne situation.

Der er ganske enkelt et stort akut behov for økonomisk hjælp til en lang række landmænd, et behov, som kan legitimeres under henvisning til den store beskæftigelse i forskellige følgeindustrier, som kommer af den store animalske produktion i landbruget. Og så er der den betydelige eksportindtægt hidrørende fra landbruget, en indtægt, som pynter gevaldigt på vores betalingsbalance. Vi kan også nævne den depression, som breder sig blandt handlende og håndværkere ude omkring i de allerede hårdt ramte landdistrikter. Endelig kan man nævne de menneskelige omkostninger ved konkurser som følge af tørkekatastrofen.

Så der er altså mange gode grunde til, at der ydes en øjeblikkelig hjælp til erhvervet, og landbrugsministeren skal da heller ikke have utak for allerede her på dette tidligst mulige tidspunkt at have fremsat forslag. Men det er dog ikke ensbetydende med, at jeg finder forslagene gode nok.

Landbrugets organisationer spillede på et meget tidligt tidspunkt ud med et tilbud om at stille et væsentligt beløb fra grovvarefondene til rådighed, og det havde unægtelig været klædeligt, om regeringen så havde kvitteret med et rimeligt beløb af statsmidler foruden disse grovvarefondsmidler. Det er ikke sket. Derimod skal jeg ikke undlade at bemærke, at regeringen har fremsat et finanslovsforslag, som opererer med kraftige besparelser på landbru-

gets konsulenttjeneste, på vikarordningen og på midler til forskning.

Den manglende tørkehjælp sammenholdt med finanslovsforslaget viser – ja, jeg fristes til at sige en næsten kynisk holdning til erhvervet, til et erhverv, som bidrager væsentligt til vores samfundshusholdning.

I disse uger, hvor der forhandles om aktive-ring og fremskyndelse af investeringer, var det måske en idé at inddrage landbrugets situation i disse forhandlinger, for det har i høj grad også med aktivering at gøre. Der skal meget gerne nogle flere penge på bordet, hvis tørkepækken virkelig skal få den tilsigtede virkning.

Angående de to konkrete lovforslag: L 38 om høsttåblån anser vi for at være et godt forslag i sit hovedsigte, men vi har dog et par betænkeligheder. Vi ville finde det mere rimeligt, hvis det var 20 pct. selvrisiko og ikke 30. Jeg er vidende om, at det er et EF-krav. Men jeg kunne godt tænke mig at spørge: Hvor står det egentlig, at det er et krav fra EF, at der skal være 30 pct. i selvrisiko? Og for det andet er der ydelsestilskuddet. Efter forslaget kan jordbrugere kun få del i tilskuddet, hvis ejendommen er erhvervet efter den 30. juni 1986. Er seks år nu det rigtige sted at sætte grænsen? Vi vil godt overveje en lidt længere årrække.

Og endelig kan man spørge: Hvorfor skal de mindre brug udelukkes fra ordningen? Hvad med forpagterne? Vi har også bemærket, at der er inddraget nogle midler, som har været udlånt til bekæmpelse af Aujeszkys syge. Er det nu meningen, at svineavlerne skal til at betale nogle produktionsafgifter for at få disse penge betalt tilbage?

Ingen gør sig vel nogen tanker om, at vi kan dække hele høsttabet. Det kan naturligvis ikke lade sig gøre. Kan vi blot give lidt luft i landbrugets økonomi, således at så få som muligt må give op, så kan man vel ikke forvente stort mere af det offentlige, men jeg mener heller ikke, at forslagene, som de ligger nu, helt lever op til det.

Men langt mere alvorligt er det jo at se på det lidt mere langsigtede perspektiv, se på den løbende indtjening i erhvervet. Den er ganske givet for ringe, og derfor er det jo, at vi får disse tilbagevendende ønsker om hjælp i forskellige sammenhænge. Og når der er for ringe indtjening i erhvervet, så skyldes det bestemt ikke manglende flid og dygtighed fra land-